

רע"פ 5558/15 - רחמים חוטו דמרי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5558/15

לפני:

כבוד השופט א' שהם

המבקש:

רחמים חוטו דמרי

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי בחיפה, מיום 25.6.2015, בעפ"ג
49135-04-15, שניתן על-ידי כב' השופטים: י' גריל; ש'
ברלינר; ו-ר' בש

המבקש:

בעצמו

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטים: י' גריל; ש' ברלינר; ו-ר' בש), בעפ"ג 49135-04-15, מיום 25.6.2015, בגדרו התקבל חלקית ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בקריות (כב' השופט י' טורס), בת"פ 39407-08-14, מיום 18.2.2015.

רקע והליכים קודמים

2. המבקש הורשע, על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון עם המשיבה, בביצוע של עבירת חבלה במזיד ברכב, לפי סעיף 413 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ועבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 368(א) לחוק העונשין. כנטען בכתב האישום המתוקן, ביום 21.8.2014, בסמוך לשעה 20:00, ברחוב קיבוץ גלויות 6, שבעיר קריית אתא, תלש המבקש ממקומם את הפגוש הקדמי והפגוש האחורי ברכבו של מישל יעקובוב (להלן: מישל). סבו של מישל (להלן: המתלון 1), יליד 1937, אשר הבחין במעשים אלו, פנה אל המבקש על מנת שיחדול מן המעשים. בתגובה, כך נטען, תקף המבקש את המתלון 1 בכך שהדף אותו לאחור, הפיל אותו ארצה, והמשיך והיכה אותו בפניו, בעודו שרוע על הארץ. בהמשך, ולאחר שהמתלון 1 הצליח להימלט מפניו, נטל המבקש כיסא ילדיו, ולאחר מרדף קצר, החל להכות את המתלון 1 באמצעות הכיסא. המתלון 1 הצליח להימלט, בשנית, מפניו של המבקש, והתחבא בבניין סמוך. במהלך חיפושיו אחר המתלון 1, כך עולה מכתב האישום, הבחין המבקש בולדימיר פדוריב (להלן: המתלון 2), יליד 1937, אשר עבר בסמוך. או-אז, החל המבקש להכות את המתלון 2 באמצעות הכיסא, תוך שהוא חובט בראשו, וממשיך לעשות כן, גם לאחר נפילתו של המתלון 2 ארצה. כתוצאה ממעשים אלו, נגרמו לשני המתלונים חבלות של ממש.

יצוין, כי עובר להרשעתו של המבקש, הודיעו באי-כוח הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון, במסגרתו יודה המבקש במיוחס לו, בכפוף לתיקונו של כתב האישום. כעולה מפרוטוקול הדיון:

"ב"כ הצדדים:

הגענו להסדר טיעון לפיו [המבקש] יחזור בו מהכפירה, כתב האישום יתוקן, [המבקש] יודה בכתב האישום המתוקן, יורשע, ומוסכם כי הצדדים יטענו לעונש בטווח של בין 12 חודשי מאסר בפועל ל-24 חודשים."

בהמשך, צוין בדיון כי:

"בית המשפט מבהיר לצדדים כי אינו כבול להסדר הטיעון וכי קיימת אפשרות שהעונש שיוטל בסופו של דבר יחרוג מההסדר שבין הצדדים ויהיה אף חמור מכך."

3. בבואו לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשיו של המבקש, נתן בית משפט השלום את דעתו לחומרת המעשים, ובפרט לעובדה שאלימותו של המבקש כוונה נגד שני קשישים (ילידי 1937). בית משפט השלום קבע, בהקשר לכך, כי "מי אשר כך נוהג בקשישים חלשים, ראוי לו שהחברה תשיב לו כגמולו – במאסר ארוך וממושך". על רקע זה, ובשים לב למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות דומות, קבע בית משפט השלום כי מתחם העונש ינוע בין 12 ל-36 חודשי מאסר לריצוי בפועל. אשר לקביעת עונשו של המבקש בתוך המתחם, נשקלו, לקולת העונש, עובדת הודאתו של המבקש במיוחס לו, אף שזו בוצעה בשלב מתקדם של ההליכים נגדו; ונסיבותיו האישיות של המבקש, כאב לשני ילדים וסב לנכד. לחובת המבקש, זקף בית משפט השלום את עברו הפלילי המכביד, הכולל עבירות מקשת רחבה של תחומים פליליים. לבסוף, ועל יסוד מכלול השיקולים, דן בית משפט השלום את המבקש ל-22 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו; והשית עליו 10 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור, בתוך שנתיים מיום שחרורו ממאסר, כל עבירת אלימות או עבירת רכוש שהיא פשע, "ואולם אם תתבטא האלימות באיום, או שיבצע עבירת רכוש שהיא עוון, ירצה מתוכם 3 חודשים בלבד". עוד הטיל בית משפט השלום על המבקש פיצויים בסך ₪ 20,000 לכל אחד מהמתלונים (ובסך הכל ₪ 40,000) (להלן: רכיב הפיצויים).

4. המבקש לא השלים עם גזר דינו של בית משפט השלום, וערער עליו לבית המשפט המחוזי בחיפה. בערעורו טען המבקש, כי שגה בית משפט השלום בהטילו על המבקש את רכיב הפיצויים, לאחר שבמסגרת הסדר הטיעון עם המשיבה, סוכם על מתחם ענישה, ללא התייחסות לעונשים נלווים. עוד נטען, בהקשר זה, כי גובה הפיצויים שהוטלו "חריג בגובהו". בהמשך, השיג המבקש גם על חומרת עונש המאסר, אשר הושת עליו. לאחר שהאזין לטיעוני הצדדים, החליט בית המשפט המחוזי לדחות את ערעורו של המבקש, בכל הנוגע לחומרת עונש המאסר. לצד זאת, קיבל בית המשפט המחוזי, באופן חלקי, את ערעורו של המבקש בנוגע לגובה הפיצויים אשר הושתו עליו. בשים לב לנוסח הודעת באי-כוח הצדדים, עובר להרשעתו של המבקש, נקבע, כי אין ממש בטענה, לפיה סוכם ביניהם כי לא ניתן להשית על המבקש עונשים נלווים לעונש המאסר בפועל. יחד עם זאת, קבע בית המשפט המחוזי כי יש מקום להקל על המבקש בנוגע לגובה הפיצויים, בהתחשב במצבו הכלכלי הקשה. על רקע זה, החליט בית המשפט המחוזי להפחית את גובה הפיצויים, כך שהמבקש נדרש לשלם ₪ 12,000 לכל אחד מהמתלוננים (ובסך הכל ₪ 24,000), במקום סכום של ₪ 20,000 לכל אחד מהם (ובסך הכל ₪ 40,000).

הבקשה לרשות ערעור

5. בבקשה שלפניי חזר המבקש על הטענה כי רכיב הפיצויים, אשר הושת עליו, לא נכלל במסגרת הסדר הטיעון שנערך בין המבקש למשיבה, ולכן שגו הערכאות הקודמות משהשיתו על המבקש רכיב עונשי זה.

להשלמת התמונה יצוין, כי המבקש, אשר אינו מיוצג, ביקש במסגרת הבקשה לרשות ערעור כי ימונה לו סנגור מטעם הסנגוריה הציבורית. בנוסף, הביע המבקש את רצונו להגיש נימוקים משלימים לבקשה לרשות ערעור, בכפוף לקבלת ארכה לשם כך, מאת בית משפט זה. בהחלטה, מיום 20.9.2015, קבעה הרשמת ל' בנמלך כי אין מקום, בשלב זה, להורות על מינוי סנגור ציבורי למבקש. לצד זאת, נעתרה הרשמת בנמלך לבקשת המבקש, והאריכה את המועד להגשת הנימוקים המשלימים ב-14 ימים נוספים. המבקש לא הגיש את הנימוקים המשלימים עד למועד שנקבע, ואף לא הוגשה בקשה לארכת מועד להגשתם. עם זאת, בהחלטתי, מיום 6.11.2015, הוריתי על מתן ארכה אחרונה למבקש להגיש את הנימוקים המשלימים, וזאת עד ליום 19.11.2015. המבקש לא הגיש את הנימוקים המשלימים כאמור, וממילא לא הוגשה בקשה נוספת למתן ארכה להגשת נימוקים אלה. מטעם זה, החלטתי לדון בבקשתו של המבקש, על בסיס הנימוקים שהוגשו על-ידו, עם הגשת הבקשה לרשות ערעור, ביום 13.8.2015.

דין והכרעה

6. דין הבקשה להידחות. הבקשה אינה עונה על אמות המידה שנקבעו בפסיקתו של בית משפט זה, למתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי". זאת שכן, הבקשה אינה מעוררת שאלה משפטיות כבדות משקל או סוגייה ציבורית עקרונית, ואין מתעורר חשש כי נגרם למבקש עיוות דין מהותי או אי-צדק ממשי (רע"פ 7793/15 נ'ג'אר נ' מדינת ישראל (19.11.2015); רע"פ 7841/15 אילוז נ' מדינת ישראל (19.11.2015); רע"פ 7508/15 כץ נ' הועדה המקומית לתכנון ולבנייה 'לב השרון' (8.11.2015)). מטעם זה, כשלעצמו, אין בידי להיעתר לבקשה.

7. אוסיף, למעלה מן הנדרש, כי אין בידי לקבל את הטענה, לפיה הערכאות הקודמות לא היו מוסמכות לפסוק למבקש עונש נלווה, לצד עונש המאסר בפועל. ראשית לכל, ראוי להזכיר כי אין, בהכרח, זהות בין מתחם הענישה או העונש עליו הסכימו הנאשם והמאשימה, במסגרת הסדר הטיעון, לבין העונש אשר רשאי בית המשפט להשית על אותו

נאשם, בסופו של יום (ראו, למשל: רע"פ 8992/14 רפאל נ' מדינת ישראל (20.1.2015); ע"פ 5953/13 מדינת ישראל נ' דוידי (6.7.2014)). דברים אלו אף עולים במפורש, מהאמור בפרוטוקול הדיון בבית משפט השלום, מיום 31.12.2014, בו הובהר למבקש כי בית משפט השלום אינו "כבול" להסכמות שבוצעו בין הצדדים. מעבר לכך, לא נראה כי, בענייננו, שללו הצדדים את האפשרות כי יושת על המבקש עונש נלווה לצד עונש המאסר בפועל.

8. הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת.

ניתנה היום, י"ב בכסלו התשע"ו (24.11.2015).

ש ו פ ט
